

Izdaja z dne 1. oktobra 2017

Splošni pogoji prevoza potnikov po železnici (GCC-CIV/PRR)

Veljajo od 3. decembra 2009

International Rail Transport Committee (CIT)
General Secretariat
Weltpoststrasse 20
CH-3015 Bern

TABELA SPREMEMB

Zaporedna številka spremembe	ZADEVA	Objavljeno v Uradnih objavah		Velja od
		Številka	Leto	
1	2	3	4	5
<i>1</i>				<i>2009-12-03</i>
<i>2</i>				<i>2011-01-01</i>
<i>3</i>				<i>2012-01-01</i>
<i>Popravek</i>				<i>2012-01-12</i>
<i>4</i>				<i>2013-10-01</i>
<i>5</i>				<i>2015-01-01</i>
<i>6</i>				<i>2015-10-01</i>
<i>7</i>				<i>2016-10-01</i>
<i>8</i>				<i>2017-10-01</i>

KAZALO

SPLOŠNO	4
1 SPLOŠNI POGOJI PREVOZA	4
2 PRAVNE OSNOVE	4
3 POGODBA O PREVOZU	4
4 VOZOVNICE IN REZERVACIJE	5
4.1 Splošno.....	5
4.2 Nakup vozovnice.....	5
5 OBVEZNOSTI POTNIKOV	6
5.1 Pred potovanjem	6
5.2 Med potovanjem.....	7
6 ROČNA PRTLJAGA	8
7 ŽIVALI	8
8. REGISTRIRANA PRTLJAGA IN VOZILA	8
9 ZAMUDE	8
9.1 Odpovedi vlakov in pričakovane zamude.....	8
9.2 Nenapovedane zamude.....	9
9.3 Postopki v zvezi s povračili in nadomestili.....	9
9.4 Ne-nadaljevanje potovanja istega dne.....	9
9.5 Oprostitev odgovornosti za zamude.....	9
10 POMOČ POTNIKOM V PRIMERU ZAMUDE	10
11 TELESNE POŠKODBE IN SMRT POTNIKA	10
12 IZGUBA IN POŠKODBA LASTNINE	11
13 ZAHTEVKI ZA ODŠKODNINO IN REKLAMACIJE	11
13.1 Zahtevki za odškodnino pri telesnih poškodbah	11
13.2 Drugi zahtevki za odškodnino	11
14 TOŽBE	11
14.1 Prevoznik, zoper katerega je možno vložiti tožbo.....	11
14.2 Prenehanje pravic in zastaranje zahtevkov	12
14.3 Pravni postopki.....	12
14.4 Veljavna zakonodaja.....	12

SPLOŠNO

Namen Splošnih pogojev prevoza potnikov v železniškem prometu (GCC-CIV/PRR) je v največji možni meri zagotoviti enotne pogoje za sklenitev prevozne pogodbe tako v domačem kot v mednarodnem železniškem potniškem prometu. Splošne pogoje prevoza potnikov v železniškem prometu (GCC CIV/PRR) je pripravil CIT s priporočilom, da jih uporabljajo vse njegove članice.

GCC-CIV/PRR in spisek prevoznikov, ki so ga prevzeli, sta dostopna na spletni strani CIT-a www.cit-rail.org in na spletni strani UIC/CIT/CER www.railpassenger.info. Kot splošno pravilo mora biti dostopen tudi na določenih prodajnih ali informacijskih točkah tistih prevoznikov, ki so ga sprejeli.

1 SPLOŠNI POGOJI PREVOZA

1.1

GCC-CIV/PRR ureja splošna vprašanja glede pogodbenega razmerja med potniki in prevozniki. Pogoji, ki odstopajo od določil GCC-CIV/PRR (točka 1.2. spodaj) ali ki se nanašajo le na določene relacije, določene vrste vlakov ali posebne ponudbe, so del posebnih pogojev prevoznika.

1.2

Posebni pogoji prevoznika lahko odstopajo od določil GCC-CIV/PRR, vendar je prevoznik dolžan navesti poglavje in točko GCC CIV/PRR, od katere ti posebni pogoji prevoznika odstopajo. Vendar pa odstopanja od določil tč. 9.1, 9.2, 9.3.1, 9.3.4, 9.4, 9.5, 10.1, 11, 12, 13 in 14 GCC-CIV/PRR niso dovoljena, razen v korist potnika (npr. kadar se PRR ne uporablja – prevozniki v državah, ki niso članice EU ali v primeru izjem znotraj EU).

1.3

GCC-CIV/PRR in posebni pogoji prevoznika postanejo sestavni del pogodbe o prevozu ob njeni sklenitvi (tč. 3.2).

2 PRAVNE OSNOVE

2.1

Za prevoz potnikov po železnici veljajo določbe

- Enotnih pravil za pogodbo o mednarodnem prevozu potnikov po železnici (CIV – Priloga A k COTIF-u),
- Uredbe EU o pravicah in obveznostih potnikov št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta Evrope z dne 23. oktobra 2007 (PRR),
- nacionalne zakonodaje,

če se nanašajo na dogovorjena pogodbeno razmerja.

2.2

Kadar prevoz potnikov, ki je predmet ene same pogodbe o prevozu, vključuje tudi prevoz po zraku, cesti, celinskih plovni poteh ali morju, za vsako vrsto prevoza veljajo določbe, ki urejajo to vrsto prevoza, če se nanašajo na dogovorjena pogodbeno razmerja, brez poseganja v 1. in 31. člen CIV.

3 POGODBA O PREVOZU

3.1

Pogodba o prevozu obvezuje prevoznike, ki sodelujejo v sklenjeni pogodbi o prevozu, da potnika prepeljejo od začetne do končne postaje.

3.2

Pogodba o prevozu vsebuje:

- a.) GCC-CIV/PRR;
- b.) prevoznikove posebne pogoje prevoza
- c.) dodatne posebne pogoje, ki so navedeni na vozovnici (gl. tč. 4.1.3).

V primeru nasprotja med določili GCC-CIV/PRR in posebnimi pogoji prevoza posameznega prevoznika, se upoštevajo slednji. V primeru nasprotja znotraj posebnih pogojev prevoznika se uporabljajo tista določila, ki so ugodnejša za potnika.

3.3.

Dokaz o sklenjeni prevozni pogodbi predstavlja vozovnica v klasični papirnati obliki ali e-vozovnica. Vozovnica je nesporen dokaz o sklenitvi in vsebini prevozne pogodbe.

3.4

Ena vozovnica predstavlja eno pogodbo o prevozu razen v primerih iz tč. 3.5 in 3.6.

3.5

Več vozovnic v klasični papirnati obliki predstavlja več pogodb o prevozu. Več vozovnic v klasični papirni obliki lahko predstavlja tudi eno pogodbo o prevozu, če je tako navedeno v posebnih pogojih prevoznika.

Več e-vozovnic predstavlja eno pogodbo o prevozu, če so le-te med seboj povezane elektronsko.

3.6

V kolikor je to jasno navedeno v posebnih pogojih prevoznika, lahko ena vozovnica predstavlja več različnih pogodb o prevozu.

3.7

Prevoz med postajami v okviru večjih mest z drugimi prevoznimi sredstvi (npr. avtobus, tramvaj, podzemna železnica ipd.) ni sestavni del pogodbe o prevozu in se opravlja po zakonskih določilih, ki veljajo za tistega prevoznika, katerega prevozno sredstvo se uporablja.

3.8

Za prevoz z drugim načinom prevoza pred prevozom po železnici ali po njem oz. med dvema železniškima prevoznima storitvama velja ena sama pogodba o prevozu samo, če jo predstavlja ena vozovnica, brez poseganja v točko 3.6, ali če je to predvideno v posebnih pogojih zadevnega prevoznika oz. prevoznikov.

4 VOZOVNICE IN REZERVACIJE

4.1 Splošno

4.1.1

Prevozniki ali organizacije, v katere so ti združeni, določijo obliko vozovnic, jezike in druge karakteristike, po katerih se vozovnice tiskajo in izpolnjujejo.

4.1.2

E-vozovnice so opredeljene v posebnih pogojih prevoznika. Podatki, ki jih e-vozovnice vsebujejo, se lahko pretvorijo v berljive zapisane znake.

4.1.3

Vozovnice morajo vsebovati podatke o prevoznikih, ki sodelujejo v prevozni pogodbi, o izdajatelju vozovnice, o prevozni poti, o ceni, o veljavnosti, o uporabljenih pogojih prevoza, in –po potrebi – imenu potnika, datumu potovanja, številki vlaka in podatke o rezerviranem mestu. Prodajna mesta vozovnic in prevozniki so običajno označeni s šiframi, ki so dostopne na spletni strani www.cit-rail.org in www.railpassenger.info.

4.1.4

Prevoznik v posebnih pogojih določi, na katerih vlakih je rezervacija mest obvezna in na katerih poljubna.

4.1.5

Popusti in pogoji za uporabo le-teh so določeni v posebnih pogojih posameznega prevoznika.

4.2 Nakup vozovnice

4.2.1

Vozovnice se prodajajo na lastnih prodajnih mestih prevoznika ali pri pooblaščenih zastopnikih. V primeru, da vozovnico izda tretja oseba – prevoznik, ki ne sodeluje v prevozni pogodbi – ali

pooblaščenno prodajno mesto, se le-to smatra kot zastopnik in ne prevzema odgovornosti, ki izhajajo iz prevozne pogodbe.

4.2.2

Vozovnice, ki niso izstavljene na ime, so prenosne, dokler se potovanje ne prične. Potniki vozovnic ne smejo prodajati za svoj dobiček.

4.2.3

Če je vozovnico mogoče plačati v valuti, ki ni nacionalna valuta prevoznika ali ki ni valuta, ki jo prevoznik uporablja, morajo biti pogoji menjave objavljeni v skladu s predpisi prevoznika.

4.2.4

Pogoji za vračila in zamenjavo vozovnic ter za povračila prevoznine so – razen v primerih odpovedi vlaka ali zamude (tč. 9.1.1) – določeni v posebnih pogojih prevoznika, ki določajo višino povračil. Po pravilu se zamenjava vozovnice obravnava kot razveljavitev prvotne prevozne pogodbe in sklenitev nove. Vračilo, zamenjava ali povračilo na podlagi vozovnice, na kateri niso vidni podatki ali pa je poškodovana, se lahko zavrne. Povračila se izvedejo na isti način, ki je bil uporabljen pri plačilu vozovnice, ali, če je možno, v obliki voucherja.

4.2.5

V skladu z nacionalno zakonodajo se potnikom, ki so zlorabili sistem e-vozovnic, prepove uporaba tega sistema in funkcije tiskanja vozovnic od doma.

4.2.6

Izgubljene ali ukradene vozovnice se ne nadomestijo in zanje povračilo ni dovoljeno.

5 OBVEZNOSTI POTNIKOV

5.1 Pred potovanjem

5.1.1

Potniki so dolžni plačati ceno vozovnice vnaprej. Ob prevzemu vozovnice se morajo prepričati, ali je ta izstavljena v skladu z njihovimi zahtevami.

5.1.2

V kolikor ni v posebnih pogojih prevoznika drugače določeno, potniki niso upravičeni do kakršnegakoli popusta po tem, ko so vozovnico že prevzeli.

5.1.3

Posebni pogoji prevoznika določajo, ali mora potnik vozovnico pred potovanjem potrditi.

5.1.4

Vozovnica ni veljavna, če potnik ni storil, kar bi v skladu z določili prevoznika pred potovanjem moral storiti, če vozovnice ni pravočasno potrdil, kadar se to od njega v skladu s posebnimi pogoji prevoznika zahteva, ali če so bili podatki na vozovnici spremenjeni ali ponarejeni. Posebni pogoji prevoznika določajo postopke v takšnih primerih.

5.1.5

Če podatki ali varnostni elementi na e-vozovnici niso berljivi, mora potnik kupiti novo vozovnico. Neberljivo e-vozovnico lahko pošlje izdajatelju z zahtevo za analizo ali povračilo.

5.1.6

Posebni pogoji prevoznika določajo, ali in pod kakšnimi pogoji lahko otroci potujejo sami, brez spremstva.

5.1.7

Invalidi in osebe z omejeno mobilnostjo morajo najaviti potrebo po asistenci najmanj 48 ur pred nameranim potovanjem. Pri tem morajo – da bi lahko koristili ugodnosti, ki jih nudi prevoznik – upoštevati navodila, ki jih izda prevoznik. V kolikor je to možno, lahko prevoznik določi krajši rok za najavo potovanja.

5.2 Med potovanjem

5.2.1

Potniki morajo na vlak vstopiti še pred odhodom po voznem redu, da lahko vlak pravočasno začne s potovanjem. Prevoznik potnikom, ki se na vlak ne vkrajo pred njegovim odhodom oziroma znotraj časovnega okvira, ki ga narekujejo posebni pogoji prevoznika, ne more zagotavljati potovanja z vlakom.

5.2.2

Potnik mora obdržati veljavno vozovnico ves čas potovanja do odhoda z območja namembne postaje. Potniki morajo vozovnico pokazati na zahtevo železniškega osebja. Potniki brez veljavne vozovnice morajo plačati poseben dodatek k redni ceni, sicer se jih lahko izključi iz potovanja.

5.2.3

Potniki z vozovnicami po posebnih ponudbah (npr. vozovnice na ime, vozovnice s popustom, e-vozovnice ...) morajo dokazati svojo identiteto in upravičenost do posebne ponudbe glede na pogoje izdane vozovnice oz. glede na posebne pogoje prevoznika.

5.2.4

Kontrolno železniško osebje lahko vozovnico odvzame. V tem primeru se potniku izda nadomestna vozovnica ali ustrezno potrdilo.

5.2.5

Pogoji za prekinitev in nadaljevanje potovanja so določeni v posebnih pogojih prevoznika.

5.2.6

Vozovnica daje pravico potniku, da potuje v razredu, ki je označen na vozovnici in na mestu, ki ga (če ga) je rezerviral. Rezervirana mesta je potrebno zasesti v petnajstih minutah po odhodu vlaka iz postaje, na kateri je bila opravljena rezervacija, sicer potnik izgubi pravico do rezervacije. S posebnimi pogoji prevoznika je določen postopek v primerih, ko na delu poti ni na razpolago ustreznega razreda vlaka.

5.2.7

Vsak potnik lahko zasede le en sedež. Posebej morajo biti označena mesta, rezervirana za osebe z omejeno mobilnostjo in za družine z otroki.

5.2.8

Potniki se morajo ravnati po navodilih osebja prevoznika, osebja postaj in osebja infrastrukture. Poleg tega morajo potniki upoštevati pravila za uporabo dodatnih storitev in posebnih pogojev za dostop na vlak.

5.2.9

Potniki so dolžni upoštevati carinske predpise in druga veljavna zakonska določila. Če prevoznik krije stroške povratka ali (morebitnega) bivanja pred povratkom potnikov brez veljavnih vstopnih dokumentov, prevoznik zadrži pravico, da po pravni poti ukrepa proti takim potnikom. Za te potnike lahko prevoznik zavrne vračilo neuporabljenih delov vozovnic za njihovo prvotno načrtovano potovanje na podlagi posebnih pogojev prevoza.

5.2.10

Potniki ne smejo kaditi na območjih, kjer je kajenje prepovedano, tudi če se ostali potniki s tem strinjajo.

5.2.11

Prevoznik lahko kaznuje zlorabo alarma in reševalne opreme v skladu z nacionalno zakonodajo.

5.2.12

Potniki, ki ogrožajo varnost potovanja ali druge potnike ali na nedopusten način nadlegujejo druge potnike, se lahko pred ali med potovanjem izključijo iz potovanja in nimajo pravice do povračila neizkoriščenega dela vozovnice.

6 ROČNA PRTLJAGA

6.1.

Potniki lahko vzamejo s seboj na potovanje ročno prtljago. Ročna prtljaga mora biti lahka za rokovanje, povezana z namenom potovanja in jo je možno namestiti v prtljažne prostore v vlaku. Potniki morajo sami skrbeti za svojo ročno prtljago in jo označiti, če tako zahtevajo predpisi. Ročna prtljaga ne sme ovirati drugih potnikov in procesov dela prevoznika ter ne sme povzročati škode drugim potnikom, njihovi prtljagi ali železniški opremi. Posebni pogoji prevoznika določajo kazni za tovrstno škodo.

6.2

Za prevoz nevarnih snovi se uporabljajo določila uredbe o mednarodnem prevozu nevarnega blaga po železnici (RID – dodatek C k COTIF-u) in zlasti točka 1.1.3.8 njene priloge (www.otif.org). Na splošno je dovoljen samo prevoz stvari, ki so namenjene osebni uporabi ali uporabi v gospodinjstvih, ter športna in oprema za prosti čas.

6.3

Na vlak ni dovoljeno nositi orožja in streliva. Posebni pogoji prevoznika določajo izjeme in postopke v teh primerih.

6.4

Izgubo lastnine je potrebno takoj prijaviti železniškemu osebju. Prevoznik lahko pregleda vsebino nenadzorovane prtljage in jo odstrani z vlaka ter uniči, če smatra to kot potrebno zaradi varnosti drugih potnikov in vlaka.

6.5

Za prevoz spremljanih koles se uporabljajo posebni pogoji prevoznika.

7 ŽIVALI

7.1.

Potniki lahko vzamejo s seboj na vlak tiste živali, katerih prevoz prevoznik dovoljuje v svojih posebnih prevoznih pogojih.

7.2

V skladu z veljavno zakonodajo ni nobenih omejitev glede prevoza psov-spremljevalcev slepih in gibalno oviranih oseb.

8. REGISTRIRANA PRTLJAGA IN VOZILA

Če prevoznik nudi storitev prevoza registrirane prtljage in vozil, se prevoz opravlja po določenih posebnih pogojev prevoznika.

9 ZAMUDE

9.1 Odpovedi vlakov in pričakovane zamude

9.1.1

Če je vlak odpovedan ali ima zamudo in če prevoznik v tem primeru upravičeno in objektivno predvideva, da bo vlak prispel v namembno postajo, ki je kot taka napisana v pogodbi o prevozu (vozovnici), z zamudo več kot 60 minut, ima potnik ob upoštevanju tč. 9.1.3. naslednje pravice:

- a) povračilo prevoznine za neopravljeno potovanje in/ali za del že izkoriščenega potovanja, ki pa zanj ni več smiselno, skupaj z brezplačnim povratkom na začetno točko potovanja, ali
- b) nadaljevanje potovanja, vključno z uporabo druge prevozne poti s prvim možnim vlakom, vendar najkasneje v roku 48 ur.

9.1.2

Če ima potnik povratno vozovnico in jo sicer lahko uporabi skladno z načrtom potovanja, ima pravico do vračila prevoznine za tisti del poti, ki ni bil izkoriščen.

9.1.3

Povratak na začetno točko potovanja je možen le z vlaki tistih prevoznikov, ki sodelujejo v prevozni pogodbi in so navedeni na vozovnici. Prevoz se izvaja pod pogoji, ki so primerljivi s prvotnim značajem potovanja.

9.2 Nenapovedane zamude

9.2.1

V kolikor ne gre za primere zamude ali izostanka vlaka, navedene v tč. 9.1.1. a), in potnik pripotuje v namembno postajo z zamudo 60 minut ali več, mu je prevoznik dolžan izplačati nadomestilo v višini 25% cene, izračunane po določitih tč. 9.3.1.. Če potnik pripotuje v namembno postajo z zamudo 120 minut ali več, mu je prevoznik dolžan izplačati nadomestilo v višini 50% cene, izračunane po določitih tč. 9.3.1. Pri tem veljajo omejitve odgovornosti prevoznika, navedene v tč. 9.5.

9.2.2

Osebe na zamujenem vlaku, kot tudi drugo pooblaščen železniško osebje, je dolžno na zahtevo potnika izdati potrdilo o zamudi.

9.3 Postopki v zvezi s povračili in nadomestili

9.3.1

Osnova za izračun nadomestila je cena prevoza z vlakom, ki je zamujal. Če na vozovnici ta cena ni posebej navedena, kot osnova za izračun velja normalna (redna) cena, ki bi jo potnik sicer plačal za ta določeni vlak. Za posebne cenovne ponudbe, sezonske vozovnice in vozovnice za celotno območje določene železnice veljajo določila posebnih pogojev prevoznika.

9.3.2.

Cena, ki se upošteva pri izračunu nadomestila, vključuje morebitna doplačila in rezervacije, ne vključuje pa stroškov storitev.

9.3.3

Prevoznik lahko nadomestilo in povračilo izplača v obliki bonov. Boni praviloma veljajo samo za na njih navedene storitve prevoznika, ki ga je izdal. Na zahtevo potnika je prevoznik dolžan izplačati povračilo ali nadomestilo v gotovini na način, ki ga izbere prevoznik.

9.3.4

Postopki glede vračil in nadomestil morajo biti zaključeni v enem mesecu od datuma vložitve zahtevka potnika. (tč. 13.2.1). Zneski, nižji od 4 €, se ne izplačajo. Stroški nakazila denarja bremenijo prevoznika.

9.4 Ne-nadaljevanje potovanja istega dne

Če zaradi izostanka vlaka, zamude oz. poznega prihoda vlaka ali izgubljene zveze nadaljevanje potovanja v skladu s prevozno pogodbo istega dne glede na okoliščine ne bi bilo smiselno, je prevoznik dolžan na svoje stroške o tem obvestiti osebe, ki te potnike čakajo v namembni postaji in:

a. potnikom zagotoviti ustrezno prenočišče vključno s potrebnim transferjem,

ali

b. povrniti razumne stroške namestitve vključno s potrebnim transferjem.

Prevoznik sme ponuditi alternativni prevoz (avtobus, metro, taksi ...).

9.5 Oprostitev odgovornosti za zamude

9.5.1

Prevoznik je oproščen odgovornosti za nenapovedane zamude (tč. 9.2), v kolikor so te nastale zaradi prevoznih storitev

a) ki so bile v celoti opravljene zunaj območja članic Evropske unije, Norveške in Švice,

- b) ki so bile deloma opravljene zunaj območja držav Evropske unije, Švice in Norveške ob pogoju, da je zamuda nastala izven območja omenjenih držav,
- c) ki so izvzete iz PRR,
- d) ki niso vključene v pogodbo o prevozu (avtobus, tramvaj, metro, taksi itd. med posameznimi postajami na mestnem območju),
- e) ki se izvajajo z drugim načinom prevoza (po zraku, cesti, celinskih plovnih poteh ali morju); v tem primeru za vsak način prevoza veljajo lastna pravila, kar zadeva odgovornost za nenapovedane zamude.

9.5.2

Poleg tega je prevoznik oproščen odgovornosti za zamude (tč. 9.2), če je bil potnik o možnih zamudah obveščen pred nakupom vozovnice oz. če je z uporabo alternativnega načina prevoza zamuda v namembni postaji znašala manj kot 60 minut.

9.5.3

Prevoznik je oproščen odgovornosti za ne-nadaljevanje potovanja na isti dan (tč. 9.4), če je bilo to posledica:

- a) okoliščin, ki niso povezane z železniškim prometom in se jim prevoznik kljub potrebni skrbi, ki so jo te okoliščine zahtevale, ni mogel izogniti, njihovih posledic pa ne preprečiti;
- b) krivde potnika;
- c) ravnanja tretje strani, ki se mu prevoznik kljub potrebni skrbi, ki so jo te okoliščine zahtevale, ni mogel izogniti, njegovih posledic pa ne preprečiti. Upravljevec infrastrukture in prevozniki, ki to infrastrukturo uporabljajo, se ne štejejo kot tretja stran;
- d) omejitve prevoza kot posledica stavke, o kateri so bili potniki na primeren način obveščeni.

10 POMOČ POTNIKOM V PRIMERU ZAMUDE

V primeru zamude vlaka več kot 60 minut mora prevoznik v razumnih in sorazmernih mejah nuditi potnikom ustrezno pomoč. Ta pomoč po možnosti in ob upoštevanju dolžine zamude zajema nudenje osvežilne pijače in obroka hrane oz. v primerih iz tč. 9.4. zagotovitev prenočišča in organizacijo nadomestnega prevoza. Posebno pozornost je potrebno nameniti osebam z omejeno mobilnostjo.

11 TELESNE POŠKODBE IN SMRT POTNIKA

11.1

Odgovornost za smrt in telesne poškodbe potnikov je opredeljena v CIV-u, brez poseganja v veljavno nacionalno zakonodajo. V notranjem prometu držav, ki niso članice Evropske skupnosti, se uporablja veljavna nacionalna zakonodaja. Ne glede na določila 31. člena CIV-a se za odgovornost prevoznika pri prevozih po morju uporablja pomorsko pravo.

11.2

Prevoznik, ki je odgovoren po členu 56 § 1 in členu § 5 CIV-a je dolžan potniku ali njegovim zastopnikom izplačati predujem, s katerim se pokrijejo takojšnje materialne potrebe. Pogoj za izplačilo predujma je, da je do smrti ali poškodbe potnika prišlo na območju držav članic Evropske skupnosti in da storitev konkretnega prevoza ni bila izvzeta iz PRR. V primeru smrti se vnaprej izplača 21.000 € , v primeru poškodbe pa se vnaprej izplačajo ustrezni in razumni stroški do višine 21.000 € na potnika.

11.3

Vnaprejšnja izplačila ne pomenijo priznanje odgovornosti za dogodek, ki je povzročil izgubo ali škodo, in bodo izvzeta iz vseh nadaljnjih izplačil. Prevoznik lahko zahteva vračilo vnaprejšnjega izplačila, če je izgubo ali poškodbo povzročil potnik namerno ali iz nepazljivosti oz. če je bilo vnaprejšnje izplačilo izplačano nepravi osebi.

11.4

V kolikor gre za zaščito interesa prevoznika, kadar ta zavrača odgovornost, bo le-ta na zahtevo potnika pomagal pri uveljavljanju zahtev proti tretjim osebam (npr. pri naslavljanju zahtev, vpogledu v raziskave, zbiranju dokumentov ...).

12 IZGUBA IN POŠKODBA LASTNINE

Odgovornost prevoznika za ročno prtljago in živali pod nadzorom potnika je določena v CIV-u, brez poseganja v veljavno nacionalno zakonodajo. Veljavna nacionalna zakonodaja se uporablja za prevoze v notranjem prometu tistih držav, ki niso članice Evropske skupnosti. V državah Evropske skupnosti, v Švici in na Norveškem ne veljajo omejitve 34. poglavja CIV-a glede odgovornosti prevoznika za prevoz pripomočkov invalidov ter oseb z zmanjšano mobilnostjo.

13 ZAHTEVKI ZA ODŠKODNINO IN REKLAMACIJE

13.1 Zahtevki za odškodnino pri telesnih poškodbah

13.1.1

Upravičenec mora zahtevek za odškodnino zaradi smrti ali poškodbe potnika vložiti v pisni obliki pri tistem prevozniku, kjer se je nesreča zgodila v dvanajstih mesecih od takrat, ko se zave izgube ali poškodbe. V kolikor je del prevoza, na katerem je do izgube ali poškodbe prišlo, opravljal nadomestni prevoznik, lahko upravičenec svojo zahtevo naslovi nanj.

13.1.2

V kolikor je bila osnova prevoza ena prevozna pogodba z več sodelujočimi zaporednimi prevozniki, je lahko zahtevek naslovljen na prvega ali zadnjega prevoznika iz prevozne pogodbe, ali na prevoznika, katerega sedež ali prodajno mesto, ki je izdalo vozovnico, se nahaja v državi, katere državljan ali stalni prebivalec je upravičenec.

13.2 Drugi zahtevki za odškodnino ali pritožbe

13.2.1

Upravičenec mora druge zahtevke za odškodnino in pritožbe v pisni obliki nasloviti na izdajatelja vozovnice ali na kateregakoli prevoznika, ki sodeluje v prevozni pogodbi, v roku treh mesecev po zaključku železniškega potovanja. Pri tem mora predložiti tudi originalno vozovnico in vse ostale uporabne dokumente (npr. potrdilo o zamudi, ki ga izda prevoznik).

13.2.2

Prevoznik, pri katerem je bil vložen zahtevek za odškodnino ali pritožba, mora potniku odgovoriti v roku enega meseca po prejemu slednjih. Prevoznik zahtevo ali pritožbo potnika po potrebi posreduje odgovornemu prevozniku in o tem istočasno obvesti potnika. Prevoznik, ki prejme zahtevek oziroma pritožbo, ali izdajatelj vozovnice mora dokončni odgovor potniku posredovati v roku treh mesecev od prejema njegovih zahtevkov ali pritožb.

13.2.3.

Podatki o oddelkih, ki pri posameznih prevoznikih obravnavajo zahtevke za odškodnino, njihovih naslovih in delovnih jezikih so objavljeni na spletnih straneh www.cit-rail.org in www.railpassenger.info. Te podatke je mogoče pridobiti tudi na spletnih straneh prevoznikov, ki uporabljajo določila GCC-CIV/PRR ter na njihovih prodajnih in svetovalnih mestih.

14 TOŽBE

14.1 Prevoznik, zoper katerega je možno vložiti tožbo

14.1.1

Tožba glede odgovornosti prevoznika za smrt ali telesno poškodbo potnika se lahko vloži le zoper prevoznika, na katerega delu prevoza se je nesreča zgodila. Če je prevoz na tem delu izvajal nadomestni prevoznik, lahko upravičenec tožbo vloži proti njemu.

14.1.2

Zahteva za povračilo denarja, plačanega za prevozno pogodbo (reklamacija) se lahko vloži pri izdajatelju vozovnice ali pri katerem koli prevozniku, ki sodeluje v prevozni pogodbi.

14.1.3

Zahteva za povračilo denarja in nadomestilo zaradi zamude ter drugi zahtevki na podlagi pogodbe o prevozu se lahko vložijo le pri prvem ali zadnjem prevozniku iz prevozne pogodbe oz. pri prevozniku, na katerega delu poti je prišlo do dogodka, ki je razlog za vložitev zahtevka oz. reklamacije.

14.1.4

Za odškodnine v primeru prevoza registrirane prtljage in vozil se uporablja člen 56 § 3 CIV.

14.1.5

Če lahko potnik pri vložitvi zahtevka izbira med različnimi prevozniki, njegova pravica izbire ugasne, ko vloži zahtevek pri enem od njih.

14.2 Prenehanje pravic in zastaranje zahtevkov

Rok za prenehanje pravic do zahtevkov in za zastaranje zahtevkov, opredeljenih v 58., 59. in 60. členu po Enotnih pravilih CIV, velja za vse odškodninske zahtevke na podlagi prevozne pogodbe (ti zahtevki za odškodnino na podlagi odgovornosti prevoznika pri smrti ali poškodbi potnikov zastarajo v treh letih; drugi zahtevki na podlagi prevozne pogodbe zastarajo v enem letu).

14.3 Pravni postopki

Pravni postopki na podlagi pogodbe o prevozu se lahko vodijo le na sodiščih tistih držav, ki so članice Medvladne organizacije za mednarodni železniški prevoz (OTIF) ali Evropske unije in kjer ima obtoženec svoj sedež. Sodni postopki se ne smejo voditi pred drugimi sodišči.

14.4 Veljavna zakonodaja

Če se uporablja nacionalno pravo več držav, se v sodnih postopkih uporablja pravo tiste države, v kateri tožnik uveljavlja svoje pravice, vključno s pravili glede zakonskih nasprotij.